JUSTITSMINISTERIET
Politi- og Strafferetsafdelingen

Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Stanley Stener Nielsen
Sagsnr.: 2016-731-0075
Dok.: 2158485

Forslag
til
Lov om ændring af straffeloven og våbenloven
(Skærpelse af straffen for ulovlig besiddelse af skydevåben m.v. og ændring af forbuddet mod transport af våben m.v. mellem visse andre lande end Danmark)

§ 1

I straffeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1052 af 4. juli 2016, foretages følgende ændring:

1. I *§ 192 a, stk. 1,* ændres »Med fængsel fra 1 år indtil 6 år straffes den,« til: »Med fængsel fra 2 år indtil 8 år straffes den,«.

§ 2

I våbenloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1005 af 22. oktober 2012 som ændret senest ved § 9 i lov nr. 376 af 27. april 2016, foretages følgende ændring:

1. I *§ 7 a, stk. 1,* indsættes efter »modtagerlande«: »eller afsenderlande«.

§ 3

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger
Indholdsfortegnelse

1. Indledning

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Skærpelse af straffen for ulovlig våbenbesiddelse mv. under særligt skærpende omstændigheder

2.1.1. Gældende ret

2.1.2. Justitsministeriets overvejelser

2.1.3. Den foreslåede ordning

2.2. Ændring af det gældende forbud i medfør af våbenlovgivningen mod transport af våben mv. mellem visse andre lande end Danmark

2.2.1. Gældende ret

2.2.2. Justitsministeriets overvejelser

2.2.3. Den foreslåede ordning

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

6. Miljømæssige konsekvenser

7. Forholdet til EU-retten

8. Hørte myndigheder og organisationer mv.

9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Der har i 2016 været en række voldsomme skudepisoder i det offentlige rum bl.a. som følge af flere voldelige konflikter i rocker- og bandemiljøet. De voldsomme skudepisoder på offentligt tilgængelige steder har på rå og hensynsløs vis bragt uskyldige menneskers liv i fare og skabt utryghed i de berørte områder. Ulovlig besiddelse af skydevåben udfordrer samfundets grundlæggende værdier og skaber i perioder en trussel mod det normale samfundsliv.

Rigspolitiet har opgjort, at der i 2016 pr. 30. november har været seks voldelige konflikter i rocker- og bandemiljøet, og at der fortsat er stor risiko for voldelige hændelser i visse områder af landet. Rigspolitiet har samtidig vurderet, at der i perioden har været 49 skudepisoder i det offentlige rum, som vurderes at relatere sig til rocker- og bandemiljøet. Skudepisoderne har fundet sted flere steder i landet, og alene i hovedstadsområdet har der i den nævnte periode været over 25 skudepisoder. Rigspolitiet har i perioden registreret 3 døde og 21 sårede i relation til skudafgivelse i rocker- og bandemiljøet. Disse skudepisoder er også gået ud over helt tilfældige almindelige borgere, som er blevet såret af skud.

Der har endvidere i 2016 været anvendt skydevåben mod fængsels- og politibetjente, hvor en er blevet dræbt og flere alvorligt såret af skuddene.

På denne dybt alvorlige baggrund har regeringen det, som det også fremgår af kapitel 15 i regeringsgrundlaget »For et friere, rigere og mere trygt Danmark«, som en meget høj prioritet at få skydevåben væk fra gaderne i Danmark. Straffen for ulovlig besiddelse af skydevåben skal være markant.

Lovforslaget har på den baggrund til formål at gennemføre den forhøjelse af minimumsstraffen fra 1 års fængsel til 2 års fængsel for ulovlig våbenbesiddelse mv. under særligt skærpende omstændigheder, som blev aftalt i forbindelse med finansloven for 2017, og som er indeholdt i regeringsgrundlaget. Det forudsættes i den forbindelse, at strafniveauet for sådanne overtrædelser forhøjes med omkring 1 års fængsel i forhold til den straf, der hidtil har været fastsat af domstolene. Samtidig foreslås strafferammen hævet fra 6 års fængsel til 8 års fængsel med henblik på at sikre, at der fortsat vil være et væsentligt råderum for strafudmålingen i forhold til særligt grove overtrædelser af straffelovens § 192 a, stk. 1.

Lovforslaget er en del af regeringens styrkede indsats mod den kriminalitet og utryghed, som rockergrupper og bander er skyld i. Det fremgår således af regeringsgrundlaget, at der vil blive fremlagt en ny rocker- og bandepakke, hvor der bl.a. skal sættes effektivt ind med konsekvens og hårdere straffe over for rockere og bandemedlemmer, ligesom muligheden for prøveløsladelse skal begrænses.

Lovforslaget har endvidere til formål at ændre bemyndigelsen for justitsministeren til efter forhandling med udenrigsministeren at udstede forbud i medfør af våbenlovgivningen mod transport af våben mv. mellem visse andre lande end Danmark, når der er tale om nærmere bestemte afsenderlande.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Skærpelse af straffen for ulovlig våbenbesiddelse mv. under særligt skærpende omstændigheder

2.1.1. Gældende ret

2.1.1.1. Våbenloven indeholder nærmere regler om, hvornår skydevåben og andre våben og eksplosivstoffer kan besiddes lovligt. Ulovlig besiddelse mv. af sådanne genstande straffes efter våbenlovens § 10. Hvis våbenbesiddelsen mv. er sket under særligt skærpende omstændigheder, skal overtrædelsen tillige henføres under straffelovens § 192 a.

Det følger således af straffelovens § 192 a, stk. 1, at den, der overtræder lovgivningen om våben og eksplosivstoffer eller artikel 4, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 258/2012 af 14. marts 2012 ved under særligt skærpende omstændigheder at indføre, udføre, transportere, erhverve, overdrage, besidde, bære, anvende, tilvirke, udvikle eller med henblik på udvikling forske i skydevåben (straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1) eller andre våben eller eksplosivstoffer, når våbnet eller eksplosivstofferne på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade (straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 2), straffes med fængsel fra 1 år indtil 6 år. Den, der i øvrigt overtræder lovgivningen om våben og eksplosivstoffer under særligt skærpende omstændigheder, straffes med fængsel indtil 6 år, jf. straffelovens § 192 a, stk. 2.

Efter straffelovens § 192 a, stk. 3, skal det ved fastsættelse af straffen for ulovlig besiddelse af skydevåben efter stk. 1, nr. 1, indgå som en skærpen-

de omstændighed, at skydevåbnet besiddes på offentligt tilgængeligt sted. Besiddes der samtidig ammunition, der kan affyres med skydevåbnet, skal dette indgå som en yderligere skærpende omstændighed ved straffastsættelsen.

2.1.1.2. Det er i forarbejderne til straffelovens § 192 a forudsat hvilke strafniveauer, der skal tages udgangspunkt i, ved strafudmålingen i sager efter straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, om ulovlig besiddelse mv. af skydevåben, jf. bemærkningerne til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven, lov om politiets virksomhed, lov om fuldbyrdelse af straf m.v. og forvaltningsloven, jf. Folketingstidende 2008-2009, tillæg A, side 8071-8073, og tillæg B, side 1501-1504, samt bemærkningerne til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om våben og eksplosivstoffer, lov om politiets virksomhed og lov om fuldbyrdelse af straf m.v., jf. Folketingstidende 2013-14, L 112 som fremsat, side 17.

2.1.1.2.1. For så vidt angår ulovlig besiddelse mv. af skydevåben, der ikke på grund af sin særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade (f.eks. enkeltskudsvåben, halvautomatiske våben og repetervåben), tages der udgangspunkt i følgende strafpositioner:

Straffen for besiddelse mv. på ikke offentligt tilgængeligt sted, forudsættes i førstegangstilfælde som udgangspunkt straffet med ubetinget fængsel i mindst 1 år. Det forudsættes endvidere, at der i gentagelsestilfælde sker en betydelig skærpelse af straffen.

Straffen for besiddelse mv. uden ammunition, der kan affyres med skydevåbnet, på offentligt tilgængeligt sted forudsættes i førstegangstilfælde som udgangspunkt straffet med ubetinget fængsel i 1 år og 3 måneder. I gentagelsestilfælde forudsættes straffen som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel mellem 1 år og 8 måneder og 2 år.

Straffen for besiddelse mv. af skydevåben med ammunition, der kan affyres med skydevåbnet, på offentligt tilgængeligt sted forudsættes i førstegangstilfælde som udgangspunkt straffet med ubetinget fængsel i 1 år og 6 måneder. I gentagelsestilfælde forudsættes straffen som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel mellem 2 år og 2 år og 6 måneder.

2.1.1.2.2. For så vidt angår ulovlig besiddelse mv. af særdeles farlige skydevåben (f.eks. fuldautomatiske skydevåben), tages der udgangspunkt i følgende strafpositioner:

Straffen for besiddelse mv. på ikke offentligt tilgængeligt sted, forudsættes i førstegangstilfælde som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel mellem 1 år og 8 måneder og 2 år. Det forudsættes endvidere, at der i gentagelsestilfælde sker en betydelig skærpelse af straffen.

Straffen for besiddelse mv. uden ammunition, der kan affyres med skydevåbnet, på offentligt tilgængeligt sted, forudsættes i førstegangstilfælde som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel mellem 2 år og 2 år og 6 måneder. Det forudsættes endvidere, at der i gentagelsestilfælde sker en betydelig skærpelse af straffen.

Straffen for besiddelse mv. med ammunition, der kan affyres med skydevåbnet, på offentligt tilgængeligt sted, forudsættes i førstegangstilfælde som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel mellem 2 år og 6 måneder og 3 år, når våbnet besiddes med ammunition, der kan affyres med skydevåbnet. Det forudsættes endvidere, at der i gentagelsestilfælde sker en betydelig skærpelse af straffen.

2.1.1.3. For så vidt angår ulovlig besiddelse mv. af andre våben end skydevåben (f.eks. panserværnsraketter, morterer, håndgranater, bomber og miner) eller eksplosivstoffer, som på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade, jf. straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 2, er det forudsat i forarbejderne til bestemmelsen, at straffen i førstegangstilfælde fastsættes til fængsel mellem mindst 1 år og 8 måneder og 2 år, uanset om de pågældende våben og eksplosivstoffer besiddes på et offentligt eller ikke offentligt tilgængeligt sted.

Under hensyn til mangfoldigheden af de typer af våben og eksplosivstoffer, som kan falde ind under denne bestemmelse, er det overladt til domstolene at vurdere fra sag til sag, om det ved straffastsættelsen bør indgå som en skærpende omstændighed, at besiddelsen mv. sker på offentligt tilgængeligt sted. Dette hænger sammen med, at det ikke ud fra en generel betragtning nødvendigvis er farligere og dermed mere strafværdigt at besidde sådanne våben og eksplosivstoffer på offentligt tilgængeligt sted end på bopælen mv. Eksempelvis kan en bombe efter omstændighederne udgøre en større fare i en bolig i et lejlighedskompleks end på et offentligt tilgængeligt sted.

Der henvises til bemærkningerne til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om våben og eksplosivstoffer, lov om politiets virksomhed og lov om fuldbyrdelse af straf m.v., jf. Folketingstidende 2013-14, L 112 som fremsat, side 17, og bemærkningerne til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven, lov om politiets virksomhed, lov om fuldbyrdelse af straf m.v. og forvaltningsloven, jf. Folketingstidende 2008-2009, tillæg A, side 8071-8073.

2.1.1.4. Har et våben eller eksplosivstof omfattet af straffelovens § 192 a ikke blot været i gerningsmandens besiddelse mv., men også været anvendt enten på offentligt eller ikke offentligt tilgængeligt sted, forudsættes det i forarbejderne til bestemmelsen, at straffen som udgangspunkt fastsættes noget over de strafpositioner, der er angivet under pkt. 2.1.1.2 og 2.1.1.3 ovenfor.

Der vil også i andre tilfælde efter en konkret vurdering være grundlag for, at straffen fastsættes i et højere niveau. Det følger eksempelvis af forarbejderne til bestemmelsen, at der i sager, hvor der foreligger organiseret ulovlig indførsel af skydevåben, organiseret ulovlig handel med våben og ulovlige våbenlagre, forudsættes udmålt væsentligt strengere straffe end de angivne udgangspunkter for strafudmålingen.

Der henvises til bemærkningerne til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven, lov om politiets virksomhed, lov om fuldbyrdelse af straf m.v. og forvaltningsloven, jf. Folketingstidende 2008-2009, tillæg A, side 8071-8073.

2.1.2. Justitsministeriets overvejelser

Rigspolitiet har opgjort, at der i 2016 pr. 30. november har været seks voldelige konflikter i rocker- og bandemiljøet, og at der fortsat er stor risiko for voldelige hændelser i visse områder af landet. Rigspolitiet har samtidig vurderet, at der i perioden har været 49 skudepisoder i det offentlige rum, som vurderes at relatere sig til rocker- og bandemiljøet. Skudepisoderne har fundet sted flere steder i landet, og alene i hovedstadsområdet har der i den nævnte periode været over 25 skudepisoder. Rigspolitiet har i perioden registreret 3 døde og 21 sårede i relation til skudafgivelse i rocker- og bandemiljøet. Disse skudepisoder er også gået ud over helt tilfældige almindelige borgere, som er blevet såret af skud.

Endvidere har der i 2016 også været anvendt skydevåben mod fængsels- og politibetjente, hvor en er blevet dræbt og flere alvorligt såret af skuddene.

På denne dybt alvorlige baggrund har regeringen det, som det også fremgår af kapitel 15 i regeringsgrundlaget »For et friere, rigere og mere trygt Danmark«, som en meget høj prioritet at få skydevåben væk fra gaderne i Danmark. Straffen for ulovlig besiddelse af skydevåben skal derfor være markant.

Med finanslovsaftalen for 2017 er aftalepartierne enige om, at straffen for ulovlig våbenbesiddelse skal skærpes. Dette sker med henblik på at sikre, at der er en hård konsekvens for ulovlig besiddelse af skydevåben, herunder for rockere og bandemedlemmer. Der er i dag en minimumsstraf på 1 års fængsel for overtrædelse af straffelovens bestemmelse om ulovlig besiddelse af skydevåben under særligt skærpende omstændigheder. Minimumsstraffen skal forhøjes til 2 år.

Justitsministeriet finder, at initiativet bør gennemføres ved at forhøje minimumsstraffen for ulovlig våbenbesiddelse mv. under særligt skærpende omstændigheder i straffelovens § 192 a, stk. 1, fra 1 års fængsel til 2 års fængsel. Samtidig bør det tilkendegives i lovforslagets bemærkninger, at strafniveauet for overtrædelse af bestemmelsen forhøjes med omkring 1 års fængsel i forhold til den straf, der hidtil har været fastsat af domstolene.

Der blev med indsættelsen af straffelovens § 192 a, stk. 3, ved lov nr. 431 af 1. maj 2013, indført en øget graduering i opadgående retning af strafudmålingen i sager om ulovlig besiddelse af skydevåben omfattet af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, således at der udmåles en skærpet straf, når skydevåbnet besiddes på offentligt tilgængeligt sted, og at straffen skærpes yderligere, når der samtidig besiddes ammunition til skydevåbnet. Der blev med lovforslaget ikke tilsigtet nogen ændring i strafniveauet for så vidt angår besiddelse af skydevåben (med eller uden ammunition) på ikke offentligt tilgængeligt sted.

Justitsministeriet finder, at det for at sikre en øget graduering i strafudmålingen baseret på lovovertrædelsens grovhed bør tilkendegives i lovforslagets bemærkninger, at det bør anses som en strafskærpende omstændighed, at besidde ammunition, der kan affyres med skydevåbnet, på ikke offentligt tilgængeligt sted.

Med henblik på at sikre, at der fortsat vil være et væsentligt råderum for strafudmålingen i forhold til særligt grove overtrædelser af bestemmelsen, bør strafferammen endvidere hæves fra 6 års fængsel til 8 års fængsel.

2.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at forhøje minimumsstraffen i straffelovens § 192 a, stk. 1, fra 1 års fængsel til 2 års fængsel med henblik på at styrke det strafferetlige værn mod ulovlig våbenbesiddelse mv. under særligt skærpende omstændigheder. Samtidig foreslås strafferammen hævet fra 6 års fængsel til 8 års fængsel med henblik på at sikre, at der fortsat vil være et væsentligt råderum for strafudmålingen i forhold til særligt grove overtrædelser af bestemmelsen.

Det forudsættes i den forbindelse, at straffen for overtrædelse af bestemmelsen forhøjes med omkring 1 års fængsel i forhold til den straf, der hidtil har været fastsat af domstolene, jf. nærmere herom pkt. 2.1.1 ovenfor. Der lægges hermed op til at fastholde den øgede graduering i opadgående retning af strafudmålingen, som afspejler lovovertrædelsens grovhed.

Fastsættelsen af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og de angivne strafniveauer vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10. Den foreslåede minimumsstraf på 2 års fængsel kan dog kun fraviges i medfør af den almindelige regel i straffelovens § 83.

Der er ikke i øvrigt tilsigtet ændringer af den gældende retstilstand. Lovforslaget ændrer således ikke på afgrænsningen mellem våbenlovens § 10 og straffelovens § 192 a.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1 og bemærkningerne hertil.

2.2. Ændring af det gældende forbud i medfør af våbenlovgivningen mod transport af våben mv. mellem visse andre lande end Danmark

2.2.1. Gældende ret

Overførsel af våben mellem andre lande end Danmark er reguleret i våbenlovens § 7 a.

Det følger af våbenlovens § 7 a, stk. 1, at justitsministeren efter forhandling med udenrigsministeren kan fastsætte bestemmelser om forbud mod transport af de i våbenlovens § 6, stk. 1, nævnte våben m.v. mellem andre lande end Danmark, når der er tale om nærmere bestemte modtagerlande. Det forudsættes, at alle lande, som er omfattet af en international våbenembargo, skal være omfattet af forbuddet mod transport af våben mv. til det pågældende land.

Der er i henhold til våbenlovens § 7 a, stk. 3, mulighed for at meddele dispensation fra forbuddet i § 7 a, stk. 1. Det er i bestemmelsens forarbejder forudsat, at sådanne dispensationer kun gives undtagelsesvist under ganske særlige omstændigheder, jf. bemærkningerne til forslag til lov om ændring af våbenloven, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 5815.

Herudover kan justitsministeren efter våbenlovens § 7 a, stk. 4, bestemme, at stk. 1 skal gælde våben af enhver art.

Justitsministeren har i henhold til våbenlovens § 7 a, stk. 1 og 4, udstedt våbentransportbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1443 af 1. december 2016 om transport af våben mv. mellem andre lande end Danmark), der forbyder transport af våben mv. til en række nærmere angivne lande.

Efter forarbejderne til § 7 a omfatter lovens og våbentransportbekendtgørelsens forbud mod transport såvel indgåelse af og instruktion om indgåelse af aftale om transport som faktisk udførelse af og instruktion om faktisk udførelse af transport, jf. bemærkningerne til forslag til lov om ændring af våbenloven, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 5811.

Overtrædelse af forbuddet straffes efter våbenlovens § 10, stk. 1, med bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år. Hvis overtrædelsen af forbuddet angår skydevåben eller andre våben eller eksplosivstoffer, når våbnet eller eksplosivstofferne på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade, og er sket under særlig skærpende omstændigheder, skal overtrædelsen tillige henføres under straffelovens § 192 a, der straffes med fængsel fra 1 år indtil 6 år. Øvrige overtrædelser af våbenloven under særligt skærpende omstændigheder, straffes efter lovens § 192 a, stk. 2, med fængsel indtil 6 år. Sker overtrædelsen af § 192 a med forsæt til terrorisme,

er strafferammen fængsel indtil livstid i medfør af straffelovens § 114, stk. 1, nr. 6.

Det bemærkes i den forbindelse, at straffen for overtrædelse af straffelovens § 192 a fremover vil skulle udmåles i overensstemmelse med dette lovforslags § 1, jf. nærmere herom lovforslagets § 1 og bemærkningerne hertil.

2.2.2. Justitsministeriets overvejelser

Internationale våbenembargoer indebærer typisk en – i nogle tilfælde retlig – forpligtelse for de tiltrædende stater til at forbyde eksport af eller handel med våben til de embargobelagte lande og i visse tilfælde tillige en forpligtelse til at forbyde transport af våben til disse lande.

Transport af våben mellem andre lande end Danmark, hvor modtagerlandet ikke er omfattet af forbuddet, er efter de gældende regler lovlig og kan foretages uden indhentelse af tilladelse.

Anvendelse af embargoer har generelt til formål at ændre en bestemt adfærd eller politik, som for eksempel en overtrædelse af folkeretten eller menneskerettighederne, eller en politik, der ikke respekterer de retsstatslige eller demokratiske principper.

Våbenembargoen som sanktionsform vil typisk have til formål bl.a. at hindre illegale våbenleverancer til oprørsgrupper i det pågældende land, til myndighederne i det pågældende land eller muligheden for at straffe overtrædere af våbenembargoen.

Udviklingen i sanktionsregimet på internationalt plan i forhold til våbenembargoer synes dog i enkelte tilfælde at gå i retning af, at også udførsler og transport af våben fra det embargoramte land underlægges restriktioner.

Dette betyder, at Danmark vil kunne være retlig forpligtet til at forbyde import, køb eller transport af våben fra et embargoramt land foretaget af danske statsborgere, fra dansk område eller ved anvendelse af skibe eller luftfartøjer, der fører dansk flag.

En sådan dobbeltrettet våbenembargo kan således både have til formål at sikre, at våben mv. ikke gøres tilgængelige i lande, som efter internationale standarder ikke bør have adgang til sådanne våben, samt sikre, at det på-

gældende land ikke kan opnå økonomiske gevinster gennem våbenhandel med andre lande med medvirken fra f.eks. danske statsborgere.

2.2.3. Den foreslåede ordning

Den foreslåede ordning indebærer, at justitsministeren efter forhandling med udenrigsministeren kan fastsætte bestemmelser om forbud mod transport af våben mv. fra en række nærmere angivne lande, når Danmarks internationale forpligtelser tilsiger dette. Det forudsættes, at alle lande, som er omfattet af en international våbenembargo, skal være omfattet af forbuddet mod transport af våben mv. fra det pågældende land, uanset om der er tale om retlig eller politisk forpligtende embargoer, såfremt embargoen indeholder et udtrykkeligt forbud mod transport i sådanne tilfælde.

Justitsministeren kan fortsat efter forhandling med udenrigsministeren fastsætte bestemmelser om forbud mod transport af våben mv. til en række nærmere angivne lande uanset om embargoen indeholder udtrykkeligt forbud mod transport eller efter ordlyden alene forbyder eksport eller lignende.

Det er Justitsministeriets vurdering, at det er forsvarligt at foretage en sådan differentieret sondring mellem forbudsramte modtagerlande og forbudsramte afsenderlande, idet formålet med vedtagelse af internationale sanktioner i form af våbenembargoer oftest vil være at sikre, at der ikke tilgår det pågældende land våben mv.

Forbuddet kan eventuelt ud fra hensynet til Danmarks aftaler eller samarbejde med udlandet udstrækkes til enkelte andre lande, uanset om Danmark i medfør af internationale forpligtelser er forpligtet til at gennemføre et sådan forbud.

For så vidt angår de ikke retlig bindende embargoer, vil der helt undtagelsesvist kunne forekomme tilfælde, hvor det bør overvejes nærmere, om forbuddet skal implementeres i dansk ret. Det vil eksempelvis kunne være tilfældet, hvis Danmark og eventuelt andre nærtstående lande har været imod den pågældende (ikke bindende) embargo.

Forbudslandene angives i en bekendtgørelse, som revideres løbende i takt med ophævelser og vedtagelser af internationale våbenembargoer mv. Der bør fortsat være hjemmel til under ganske særlige omstændigheder at give dispensation fra transportforbuddet.

Justitsministeriet skal bemærke, at ændringen af ordlyden af våbenlovens § 7 a, stk. 1, indebærer en uændret videreførelse af de gældende krav til og vurderinger af dansk straffemyndighed (jurisdiktion), den strafbare handling og ansvarssubjektet (objektive krav) og tilregnelse (subjektive krav), som blev indført med bestemmelsen ved lov nr. 353 af 19. maj 2004 om ændring af våbenloven og senest præciseret ved lov nr. 538 af 26. maj 2010 om ændring af våbenloven og krigsmaterielloven. Lovforslaget giver således efter Justitsministeriets opfattelse ikke anledning til samlet set at fravige eller ændre de krav, der skal være opfyldt i relation til straf for overtrædelse af den gældende § 7 a, stk. 1.

I tilfælde af overtrædelse af straffelovens § 192 a henvises til lovforslagets § 1 og bemærkningerne hertil.

Efter retsplejelovens bestemmelser om konfiskation og beslaglæggelse er der mulighed for at konfiskere og beslaglægge skydevåben mv., som har været genstand for en ulovlig handling eller frygtes anvendt hertil. Bestemmelserne herom vil også finde anvendelse på forhold omfattet af den foreslåede ændring af våbenlovens § 7 a, stk. 1.

Justitsministeriet skal i øvrigt bemærke, at lovforslaget alene retter sig mod transport af våben mellem andre lande end Danmark, som ikke sker umiddelbart i forlængelse af en udførsel fra Danmark.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 2 og bemærkningerne hertil.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Der er i finanslovsaftalen for 2017 afsat 19 mio. kr. i 2017 og 28 mio. kr. årligt fra 2018 og frem til at skærpe straffen for overtrædelse af straffelovens § 192 a. Lovforslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet mv. af betydning.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslagets § 2 indebærer, at våbenembargoer vedtaget i EU, som måtte indeholde forbud mod våbentransport, der ikke sker som led i en udførsel fra det enkelte medlemsland, for så vidt angår transportforbuddet kan gennemføres administrativt i dansk ret ved udstedelse af en bekendtgørelse. Det forbud mod eksport, der måtte følge af våbenembargoen, håndhæves som hidtil ved administration af de gældende regler om udførsel af våben, jf. våbenlovens § 6.

8. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 16. december 2016 til den 13. januar 2017 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Advokatrådet, Amnesty International, Børne- og Ungdomsorganisationernes Samråd, Copenhagen Business School, Juridisk Institut, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Rederiforening, Danmarks Skibsmæglerforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Danmarks Våbenhandlerforening, Dansk Erhverv, Dansk Firmaidrætsforbund, Dansk Industri, Dansk Land- og Strandjagt, Dansk Militaria Forening, Dansk Skytte Union, Dansk Transport og Logistik, Danske Advokater, Danske Regioner, Danske Våbenhandlere, Den Danske Dommerforening, Det Kriminalpræventive Råd, DGI Skydning, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Erhvervsflyvningens Sammenslutning – Danish Aviation Association, Erhvervsstyrelsen, Foreningen af Fængselsinspektører og Vicefængselsinspektører i Danmark, Foreningen af Offentlige Anklagere, Friluftsrådet, Fængselsforbundet, Hjælp Voldsofre, HK Landsklubben Danmarks Domstole, HK Landsklubben Kriminalforsorgen, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, Justitsministeriets Skydebaneinspektør, KL, Kriminalforsorgsforeningen, Københavns Universitet, Det Juridiske Fakultet, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen KRIM, Maersk Group, Nordisk Våbenforum, Offerrådgivningen, Politidirektørforeningen, Politiforbundet, Rederiforeningen af 2010, Retspoli-

tisk Forening, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, samtlige byretter, Scandinavian Airlines, Syddansk Universitet, Juridisk Institut, Sø- og Handelsretten, Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, Vestre Landsret, Vaabenhistorisk Selskab, Østre Landsret, Aarhus Universitet, Juridisk Institut.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Der er i finanslovsaftalen for 2017 afsat 19 mio. kr. i 2017 og 28 mio. kr. årligt fra 2018 og frem til at skærpe straffen for overtrædelse af straffelovens § 192 a.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen af betydning.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for bogene	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslagets § 2 indebærer, at våbenembargoer vedtaget i EU, som måtte indeholde forbud mod våbentransport, der ikke sker som led i en udførsel fra det enkelte medlemsland, for så vidt angår transportforbuddet kan gennemføres administrativt i dansk ret ved udstedelse af en bekendtgørelse. Det forbud mod eksport, der måtte følge af våbenembargoen, håndhæves ved administration af de gældende regler om udfør-	

	sel af våben, jf. våbenlovens § 6.
Overimplementering af EU-retlige minimums-forpligtigelser (sæt X)	Ja Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det følger af straffelovens § 192 a, stk. 1, at den, der overtræder lovgivningen om våben og eksplosivstoffer eller artikel 4, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 258/2012 af 14. marts 2012 ved under særligt skærpende omstændigheder at indføre, udføre, transportere, erhverve, overdrage, besidde, bære, anvende, tilvirke, udvikle eller med henblik på udvikling forske i skydevåben (straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1) eller andre våben eller eksplosivstoffer, når våbnet eller eksplosivstofferne på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade (straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 2), straffes med fængsel fra 1 år indtil 6 år. Efter straffelovens § 192 a, stk. 3, skal det ved fastsættelse af straffen for ulovlig besiddelse af skydevåben efter stk. 1, nr. 1, indgå som en skærpende omstændighed, at skydevåbnet besiddes på offentligt tilgængeligt sted. Besiddes der samtidig ammunition, der kan affyres med skydevåbnet, skal dette indgå som en yderligere skærpende omstændighed ved straffastsættelsen.

Det foreslås at ændre straffelovens § 192 a, stk. 1, således at minimumsstraffen forhøjes fra 1 års fængsel til 2 års fængsel med henblik på at styrke det strafferetlige værn mod ulovlig våbenbesiddelse mv. under særligt skærpende omstændigheder. Samtidig foreslås strafferammen hævet fra 6 års fængsel til 8 års fængsel med henblik på at sikre, at der fortsat vil være et væsentligt råderum for strafudmålingen i forhold til særligt grove overtrædelser af bestemmelsen.

Det forudsættes i den forbindelse, at straffen for overtrædelse af bestemmelsen forhøjes med omkring 1 års fængsel i forhold til den straf, der hidtil har været fastsat af domstolene. Der lægges hermed op til at fastholde den øgede graduering i opadgående retning af strafudmålingen, som afspejler lovovertrædelsens grovhed.

For så vidt angår ulovlig besiddelse mv. af skydevåben, der ikke på grund af sin særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade, (f.eks. enkeltskudsvåben, halvautomatiske våben og repetervåben), efter straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, kan der fremover tages udgangspunkt i følgende strafpositioner:

Straffen for besiddelse mv. uden ammunition, der kan affyres med skydevåbnet, på ikke offentligt tilgængeligt sted forudsættes i førstegangstilfælde som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel i mindst 2 år. I gentagelsestilfælde forudsættes straffen som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel mellem 2 år og 4 måneder og 2 år og 8 måneder.

Straffen for besiddelse mv. med ammunition, der kan affyres med skydevåbnet, på ikke offentligt tilgængeligt sted forudsættes i førstegangstilfælde som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel i 2 år og 3 måneder. I gentagelsestilfælde forudsættes straffen som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel mellem 2 år og 8 måneder og 3 år.

Straffen for besiddelse mv. uden ammunition, der kan affyres med skydevåbnet, på offentligt tilgængeligt sted forudsættes i førstegangstilfælde som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel i 2 år og 3 måneder. I gentagelsestilfælde forudsættes straffen som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel mellem 2 år og 8 måneder og 3 år.

Straffen for besiddelse mv. med ammunition, der kan affyres med skydevåbnet, på offentligt tilgængeligt sted forudsættes i førstegangstilfælde som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel i 2 år og 6 måneder. I gentagelsestilfælde forudsættes straffen som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel mellem 3 år og 3 år og 6 måneder.

For så vidt angår ulovlig besiddelse mv. af særdeles farlige skydevåben (f.eks. fuldautomatiske skydevåben), efter straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, kan der fremover tages udgangspunkt i følgende strafpositioner:

Straffen for besiddelse mv. uden ammunition, der kan affyres med skydevåbnet, på ikke offentligt tilgængeligt sted, forudsættes i førstegangstilfælde som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel mellem 2 år og 8 måneder og 3 år. Det forudsættes endvidere, at der i gentagelsestilfælde sker en betydelig skærpelse af straffen.

Straffen for besiddelse mv. med ammunition, der kan affyres med skydevåbnet, på ikke offentligt tilgængeligt sted, forudsættes i førstegangstilfælde som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel mellem 3 år og 3 år og 6 måneder. Det forudsættes endvidere, at der i gentagelsestilfælde sker en betydelig skærpelse af straffen.

Straffen for besiddelse mv. uden ammunition, der kan affyres med skydevåbnet, på offentligt tilgængeligt sted, forudsættes i førstegangstilfælde som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel mellem 3 år og 3 år og 6 måneder. Det forudsættes endvidere, at der i gentagelsestilfælde sker en betydelig skærpelse af straffen.

Straffen for besiddelse mv. med ammunition, der kan affyres med skydevåbnet, på offentligt tilgængeligt sted, forudsættes i førstegangstilfælde som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel mellem 3 år og 6 måneder og 4 år. Det forudsættes endvidere, at der i gentagelsestilfælde sker en betydelig skærpelse af straffen.

For så vidt angår ulovlig besiddelse mv. af andre våben end skydevåben (f.eks. panserværnsraketter, morterer, håndgranater, bomber og miner) eller eksplosivstoffer, som på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade, jf. straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 2, forudsættes straffen i førstegangstilfælde som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel mellem mindst 2 år og 8 måneder og 3 år, uanset om de pågældende våben og eksplosivstoffer besiddes på et offentligt eller ikke offentligt tilgængeligt sted. Det forudsættes endvidere, at der i gentagelsestilfælde sker en betydelig skærpelse af straffen.

Under hensyn til mangfoldigheden af de typer af våben og eksplosivstoffer, som kan falde ind under denne bestemmelse, vil det også fremover være overladt til domstolene at vurdere fra sag til sag, om det ved straffastsættelsen bør indgå som en skærpende omstændighed, at besiddelsen mv. sker på offentligt tilgængeligt sted. Dette hænger sammen med, at det ikke ud fra en generel betragtning nødvendigvis er farligere og dermed mere strafværdigt at besidde sådanne våben og eksplosivstoffer på offentligt tilgængeligt sted end på bopælen mv. Eksempelvis kan en bombe efter omstændighederne udgøre en større fare i en bolig i et lejlighedskompleks end på et offentligt tilgængeligt sted.

Har et våben eller eksplosivstof omfattet af straffelovens § 192 a ikke blot været i gerningsmandens besiddelse mv., men også været anvendt enten på offentligt eller ikke offentligt tilgængeligt sted, forudsættes det, at straffen som udgangspunkt fastsættes noget over de strafpositioner, der er angivet ovenfor.

Der vil også i andre tilfælde efter en konkret vurdering være grundlag for, at straffen fastsættes i et højere niveau. Eksempelvis forudsættes det fort-

sat, at der i sager, hvor der foreligger organiseret ulovlig indførsel af skydevåben, organiseret ulovlig handel med våben og ulovlige våbenlagre, udmåles væsentligt strengere straffe end de angivne udgangspunkter for strafudmålingen.

Det forudsættes, at den foreslåede forhøjelse af straffen for overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1, vil have en vis afsmittende effekt på strafudmålingen for overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 2, således at der bevares en overensstemmelse i forhold til strafudmålingen, som afspejler lovovertrædelsens grovhed.

Fastsættelsen af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og de angivne strafniveauer vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10. Den foreslåede minimumsstraf på 2 års fængsel kan dog kun fraviges i medfør af den almindelige regel i straffelovens § 83.

Der er ikke i øvrigt tilsigtet ændringer af den gældende retstilstand. Lovforslaget ændrer således ikke på afgrænsningen mellem våbenlovens § 10 og straffelovens § 192 a.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1

Efter den gældende bestemmelse i våbenlovens § 7 a, stk. 1, kan justitsministeren efter forhandling med udenrigsministeren fastsætte bestemmelser om forbud mod transport af de i § 6, stk. 1, nævnte våben mv. mellem andre lande end Danmark, når der er tale om nærmere bestemte modtagerlande.

Det foreslås, at der efter udtrykket »modtagerlande« i bestemmelsen indsættes »eller afsenderlande«, således at bemyndigelsen også omfatter tilfælde, hvor transporten sker fra og ikke til et embargoramt land, hvis den bagvedliggende embargo særskilt forbyder dette. Der tilsigtes ikke herudover nogen ændring af bestemmelsens anvendelsesområde.

Det bemærkes i den forbindelse, at våbenlovens § 7 a gælder uanset hvilket form for transportmiddel, der anvendes, og uanset om transportmidlet er dansk eller udenlandsk registreret. Begrebet transport omfatter såvel indgåelse af og instruktion om indgåelse af en aftale om transport som udførelse af og instruktion om udførelse af transport. Dermed er både den, som iværksætter en våbentransport, typisk et transportfirma, og den, der udfører den faktiske transport – eksempelvis skibsføreren, piloten eller chaufføren – omfattet af bestemmelsen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Formålet med lovforslaget er at skærpe straffen for ulovlig våbenbesiddelse mv. under særligt skærpende omstændigheder med henblik på at dæmme op for de mange skudepisoder i det offentlige rum samt at sikre, at Danmark – også fremadrettet – kan efterleve internationale forpligtelser. Det foreslås derfor, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Det følger af straffelovens § 3, at spørgsmålet om straf for handlinger, som er foretaget før lovens ikrafttræden, efter lovens ikrafttræden skal afgøres efter de nye regler, men at afgørelsen dog ikke må blive strengere end efter de tidligere regler.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering	*Lovforslaget*
	§ 1 I straffeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1052 af 4. juli 2016, foretages følgende ændring:
§ 192 a. Med fængsel fra 1 år indtil 6 år straffes den, der overtræder lovgivningen om våben og eksplosivstoffer eller artikel 4, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 258/2012 af 14. marts 2012 ved under særligt skærpende omstændigheder at indføre, udføre, transportere, erhverve, overdrage, besidde, bære, anvende, tilvirke, udvikle eller med henblik på udvikling forske i 1) skydevåben eller 2) andre våben eller eksplosivstoffer, når våbnet eller eksplosivstofferne på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade. *Stk. 2.* Den, der i øvrigt overtræder lovgivningen om våben og eksplosivstoffer under særligt skærpende omstændigheder, straffes med fængsel indtil 6 år. *Stk. 3.* Ved fastsættelse af straffen for ulovlig besiddelse af skydevåben efter stk. 1, nr. 1, skal det indgå som en skærpende omstændighed, at skydevåbnet besiddes på offentligt tilgængeligt sted. Besiddes der samtidig ammunition, der kan affyres med skydevåbnet, skal dette	**1.** I *§ 192 a, stk. 1,* ændres »Med fængsel fra 1 år indtil 6 år straffes den,« til: »Med fængsel fra 2 år indtil 8 år straffes den,«.

indgå som en yderligere skærpende omstændighed ved straffastsættelsen.

§ 2

I våbenloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1005 af 22. oktober 2012 som ændret senest ved § 9 i lov nr. 376 af 27. april 2016, foretages følgende ændring:

§ 7 a. Justitsministeren kan efter forhandling med udenrigsministeren fastsætte bestemmelser om forbud mod transport af de i § 6, stk. 1, nævnte våben m.v. mellem andre lande end Danmark, når der er tale om nærmere bestemte modtagerlande.

Stk. 2-4. ---

1. I *§ 7 a, stk. 1,* indsættes efter »modtagerlande«: »eller afsenderlande«.

§ 3

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.